

Povedzme NIE RAKOVINE krčka maternice, NIE HPV

Rakovina krčka maternice je jediná onkologická diagnóza, ktorej sa dá predísť očkovaním a gynekologickými preventívnymi kontrolami. Vo vyspelom svete je na ústupe, u nás ani zďaleka. Čo môžeme urobiť, aby nám už žiadna mama, sestra, kamarátka, babička nezomrela na toto ochorenie?

Hoci sa zdá, že všetko už bolo povedané, čísla na Slovensku tomu nenasvedčujú. Ročne ochorie na rakovinu krčka maternice približne 600 Sloveniek, najčastejšie v produktívnom veku okolo 45 rokov. Približne 230 žien jej podľahne. Nejde však len o rakovinu krčka maternice, onkogénne typy vírusu sú zodpovedné aj za vznik rakoviny konečníka a ďalších typov rakoviny, ktoré postihujú rovnako ženy aj mužov. Preto je veľmi dôležité hovoriť o prevencii vo forme lekárskeho prehliadok a očkovania. Očkovanie proti HPV by mohlo zabrániť tomu, aby sa viac ako 90% rakovín spôsobených HPV vôbec vyvinulo. Pacientska organizácia NIE RAKOVINE intenzívne šíri osvetu o HPV cez svoje projekty a ambasádorov, aby sa život zachraňujúce informácie dostali k čo najväčšiemu počtu ľudí. Zároveň zrozumiteľne a pravidelne poskytuje vysoko odborné informácie na túto tému, ktorá sa stále nezbavila rôznych nepresností, či poloprávd.

Vyvraciam 9 najčastejších mýtov o HPV

Je to neškodný vírus, ktorý zmizne z tela sám

HPV alias ľudský papilomavírus je bežný vírus, ktorý sa prenáša najčastejšie pohlavným stykom. Počas života sa s ním stretne až 80 % z nás. Preto sa tak rýchlo šíri a je najčastejšou sexuálne prenosnou infekciou. Bolo identifikovaných viac ako 200 typov HPV, nebezpečné sú onkogénne typy. U niekoho HPV naozaj vymizne, u niekoho môže roky pretrvávať a po dlhšom čase prepuknúť do závažných ochorení.

HPV spôsobuje iba rakovinu krčka maternice

Je toho omnoho viac. HPV spôsobuje až 99 % všetkých prípadov rakoviny krčka maternice. V roku 2022 ju potvrdili 28 000 ženám naprieč EÚ. Okrem toho však spôsobuje aj rakovinu vulvy, vagíny, konečníka a genitálne bradavice. HPV sa môže preniesť pri pôrode na bábätko. U novorodencov môže takisto spôsobiť respiračnú papilomatózu, alebo genitálne bradavice. Je potrebné prekonať strach z onkologických skríningov a uvedomiť si, že zdravotníctvo tu nie je len pre chorých. Vymeniť najčastejšiu obavu „bojím sa, že mi niečo nájdu“ za „starám sa o seba, lebo zdravie mám len jedno.“ Ucelené a prehľadné informácie o bezplatných onkologických vyšetreniach pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva na stránke www.onkokontrola.sk

HPV je ženská záležitosť

Jeden z najväčších a aj najnebezpečnejších omylov. HPV infekcia postihuje mužov rovnako, ako ženy, sú dokonca častejšími prenášačmi HPV vírusu na svoje partnerky či partnerov. Bez vakcinácie mužov nie je reálna eliminácia rakoviny krčka maternice. Je preto potrebné očkovať proti HPV dospelých mužov aj ženy a taktiež chlapcov aj dievčatá, keďže vakcína je najúčinnějšía ešte pred začatím sexuálneho života. „Odporúčam očkovanie proti HPV všetkým svojim detským pacientom,“ potvrdzuje pediatrička a imunologička, MUDr. Zuzana Podmanická. Zaočkovanosť chlapcov proti HPV vírusu dlhodobo zaostáva za dievčatami vo všetkých regiónoch Slovenska, takmer polovica okresov má zaočkovanosť proti HPV vírusu pod hranicou 10 percent. Dôležitú osvetu o očkovaní chlapcov šíri NIE RAKOVINE aj v

spolupráci so Slovenským futbalovým zväzom. Tzv. Fair Play zelenú kartu pre zdravie dostali medzi prvými futbalisti z Bratislavského kraja. Samuel Slovák manažér mládežníckych reprezentačných tímov SFZ: „Rozhodli sme sa podporiť túto kampaň, lebo je to zodpovedné a múdre. Záleží nám na tom, aby sme ochránili dievčatá i chlapcov pred rakovinou.“

FAIR PLAY
 ZELENA KARTA PRE ZDRAVIE

Mami, oci,
 ďakujem, že chcete, aby som hraľ/a fair-play –
 nielen na ihrisku, ale aj v živote.
 S vašou podporou sa učim viac, ako len hrať futbal.

Ďakujem, že:
 • som sa naučil rešpektovať pravidlá
 • viem, že raz sme hore a raz dole
 • môžem športovať pre radosť aj zdravie
 • cítim podporu aj vtedy, keď neskórujem
 • do mňa nekladáte očakávania, ktoré nemôžem splniť
 • dokážem hrať a víťaziť čestne vo futbale aj v živote

Viem, že ešte nie som dospelý/-á,
 ale práve teraz mám vek, kedy je dôležité
 sa zaočkovať proti vírusu HPV.

Ďakujem, že mi takto umožníte ochrániť seba,
 ale aj moju budúcu partnerku/partnera a deti
 pred nebezpečnými ochoreniami.

NIE RAKOVINE

**PREČO HOVORIŤ O HPV
 A PREČO PRAVE TERAZ?**

- HPV vírus je bežný, ale niektoré typy môžu spôsobiť viaceré typy onkologických ochorení ako sú rakovina krčka maternice, hrtana, ústnej dutiny, konečníka alebo iné.
- HPV sa týka rovnako žien i mužov. Očkovanie chlapcov je preto rovnako dôležité, ako očkovanie dievčat.
- Očkovanie 12-14-ročných detí môže zabrániť vzniku rakoviny, je to najlepší čas, pretože deti sa ešte s HPV vírusom nestretli a zároveň je HPV očkovanie pokiaľ hradené zo zdravotného poistenia.
- HPV môže prebiehať bez príznakov, ale vakcína môže tento vírus poraziť a zachrániť množstvo životov. Vakcína pokrýva 77% HPV infekcií vyskytujúcich sa na Slovensku.
- Ak sa chcete o očkovaní chlapcov a dievčat proti HPV dozvedieť viac spýtajte sa vášho pediatra alebo navštívte www.nierakovine.sk.

Bezplatná infolinka 0800 800 183

skopírujte QR kód

NIE RAKOVINE

Pod' do toho!
 Ochráňte svoju dcéru alebo syna
 vakcínou proti **HPV bezplatne**

PLATÍ PRE DETI
 VO VEKU
 12 - 14 ROKOV

NIE RAKOVINE

ZISTIŤ VIAC

Keď nemám žiadne príznaky, zrejme ho nemám

Či ho máte a presne ktoré kmene, zistíte jedine vyšetrením u lekára- ženy u gynekológa, muži u urológa. HPV môže byť v tele roky a nijako sa neprejavíť. Bezbolestný cytologický ster môže pomôcť zistiť, či HPV vírus na krčku maternice už zmenil bunky na predrakovinové a vďaka tomu sa vhodnou liečbou dá zabrániť vzniku rakoviny. Alebo môže odhaliť rakovinu v skorom štádiu, keď sa dá veľmi dobre vyliečiť. Bohužiaľ, u nás ho pravidelne absolvuje len niečo okolo 50 % žien. Do ambulancií prichádzajú neskoro, často už s prejavmi rozvinutého ochorenia. Okrem cytologického vyšetrenia existujú aj inovatívne HPV genotypizačné testy, ktoré pracujú na báze DNA a dokážu včas zistiť vysokorizikové karcinogénne typy HPV a potom ďalšími vyšetreniami včas identifikovať predrakovinové zmeny, alebo rakovinu. U nás sa vykonáva ako prvé cytologické vyšetrenie, HPV test sa vykonáva a je hradený len v určitých prípadoch, no plánuje sa začleniť do skríningu rakoviny krčka maternice. Jana Pifflová Španková, prezidentka NIE RAKOVINE: „HPV DNA test u nás nie je hradený z poistenia, no dokáže vylúčiť možné ochorenie na päť a viac rokov, alebo naopak odhaliť príčinu ochorenia ešte skôr, než sa rozvinie. Túto diagnostiku odporúča WHO, je to metóda, ktorú používajú vo vyspelých

okolitých štátoch. Naša patientska organizácia presadzuje, aby sa stal súčasťou skríningu rakoviny krčka maternice a bol plne hrađený z verejného zdravotníctva pre rizikovú skupinu žien ako v Českej republike.“

Po prekonaní HPV už očkovanie nemá význam

Účinnosť vakcíny bola preukázaná aj u ľudí, ktorí HPV prekonali. Znižuje riziko recidívy ochorenia a chráni proti ďalším typom HPV obsiahnutých vo vakcíne, alebo ich chráni proti opakovanej infekcii. Očkovaniu nebránia ani problémy so zníženou imunitou.

Očkovanie proti HPV nie je bezpečné

Existuje množstvo dezinformácií o tejto téme, opak je pravdou. Vo svete bolo podaných vyše 500 miliónov dávok vakcíny proti HPV a jej bezpečnosť opakovane potvrdili Americká Správa potravín a liečiv FDA, Európska Agentúra pre lieky EMA, Svetová zdravotnícka organizácia WHO a odborníci naprieč celým svetom. Do roku 2022 zaviedlo 125 krajín očkovanie proti HPV do národných očkovacích programov pre dievčatá a 47 krajín aj pre chlapcov. Cieľom EU je dosiahnuť 90 percentnú zaočkovanosť, zatiaľ sa to podarilo Portugalsku, blížia sa k nemu Španielsko či Švédsko, ktoré je vďaka tomu spolu s Britániou či Austráliou príkladom rapidného zníženia výskytu rakoviny krčka maternice o 87 až 97%. Zaočkovanosť na Slovensku sa zlepšuje, ale s vyspelým svetom sa zatiaľ nemôžeme porovnávať a aj medzi našimi regiónmi sú významné rozdiely. Ako ukazujú posledné dáta Národného centra zdravotníckych informácií NCZI, zaočkovaných proti HPV je 32% dievčat a 12% chlapcov. V Českej republike je zaočkovanosť za rok 2022 na úrovni 65,5% u dievčat a 40% u chlapcov. V Poľsku ministerstvo zdravotníctva zvažuje zavedenie očkovania v školách za prítomnosti rodiča. V Maďarsku je program očkovania proti HPV v školách – so súhlasom rodiča, vďaka čomu majú zaočkovanosť proti HPV 80% u dievčat a takmer 66% u chlapcov.

Očkovanie je účinné len pred začatím sexuálneho života

Vakcína má zmysel vždy. Aj v zrelom veku, aj keď ste HPV už prekonali. Pre ženy i mužov. Spýtajte sa svojho lekára, pozrite si našu stránku so zrozumiteľnými a overenými informáciami www.nierakovine.sk. Najväčší efekt, z hľadiska imunity, má však v mladom tínedžerskom

veku. Pediatri opakovane informujú rodičov, že najvhodnejším časom na zaočkovanie dievčat a chlapcov je obdobie medzi ich 12. až 14. rokom života.

Očkovanie je drahé

„Od 1. decembra 2023 je vakcína plne hrazená zo zdravotného poistenia pre 12, 13 a už aj 14-ročné deti. To je skvelá správa. Staršie dievčatá a chlapci do 18 rokov môžu využiť benefit zdravotných poisťovní, ktoré preplácajú späť časť ceny vakcíny. Jediné HPV očkovaním môžeme predchádzať rakovinám, spôsobených HPV infekciami – ako sú rakovina krčka maternice alebo aj rakovina konečníka.“ vysvetľuje hlavná odborníčka MZ SR pre primárnu pediatriu MUDr. Elena Prokopová. „Vítame rozšírenie vekovej kohorty mládeže a naším cieľom je presadiť úhradu očkovania pre ďalšiu, pomerne malú, ale veľmi ohrozenú kohortu pacientiek s konizáciou krčka maternice. Spolu dokážeme ochrániť viac životov pred onkologickými ochoreniami spôsobenými HPV,“ dodáva Jana Pifflová Španková, prezidentka patientskej organizácie NIE RAKOVINE.

Gynekologická prehliadka ako prevencia stačí

„Keby sa dal vrátiť čas, viem čo by som urobila: trvala by som na očkovaní proti HPV aj po 40-tke. Urobte pre seba všetko a ešte viac! Neriskujte to najvzácnejšie čo máte.“ To sú slová Moniky Novákovej, ktorá nedávno prehrala svoj náročný boj s pokročilou rakovinou krčka maternice. Pritom nevynechala ani jednu gynekologickú prehliadku, no „prepadla sitom“ štandardnej prevencie. Najúčinnějšíou v súčasnosti známou prevenciou je kombinácia pravidelných preventívnych gynekologických prehliadok a HPV očkovania.

Kde sa dať zaočkovať?

Očkovanie detí sa dá absolvovať u pediatra, dospelých zaočkuje gynekológ či všeobecný lekár. U detí vo veku od 9 do 14 rokov vrátane sa podávajú dve dávky, u detí nad touto vekovou hranicou a dospelých je očkovacia schéma 3-dávková.

Najbližšie vakcinačné dni:

„Moja výzva rodičom je jednoduchá – zaujímajte sa o očkovanie, získavajte fakty a informácie o očkovaní od zdravotníkov a dajte zaočkovať svoje dieťa. Vakcína proti HPV je bezpečná a zachraňuje životy. Rozsiahle štúdie preukázali jej vysokú účinnosť. Teraz je čas konať a odstrániť rakovinu krčka maternice ako problém verejného zdravia,“ hovorí ministerka zdravotníctva, Zuzana Dolinková, z ktorej iniciatívy MZ SR prevzalo záštitu nad všetkými očkovacími dňami v jednotlivých krajoch:

V Košiciach 5. a 12. marca v Očkovačom centre pri Univerzitnej nemocnici L. Pasteura na Rastislavovej ulici 43. (deti od 15 rokov aj dospelí, bez rezervácie.) Mladšie deti očkujú bežní pediatri (všeobecný lekár pre deti a dospelých)

V Michalovciach očkujú každý štvrtok v nemocnici, objednať sa treba v ambulancii cestovnej medicíny.

V Bratislave a Malackách 15. marca. Registrácia TU: HPV očkovanie - Bratislavskykraj.sk

V Trnave 6. apríla na adrese: MED-ARCH Centrum, s.r.o., Starohájska ulica

Žiadajte pre seba viac, pýtajte sa nás. Názory špičkových odborníkov a komplexné info o téme na www.onkokontrola.sk www.nierakovine.sk Bezplatná infolinka 0800 800 183

Ďakujeme, že ste s nami.

Pod' do toho!

Ochráňte svoju dcéru alebo syna vakcínou proti HPV **bezplatne**

PLATÍ PRE DETI VO VEKU 12 - 14 ROKOV

skenuj pre viac info

Infolinka 0800 800 183
www.nierakovine.sk
www.onkokontrola.sk

